

STRO EN PONCHO ALS GEBORTEGROND

Het Latijns-amerikaanse volk zoekt onder biezonder moeilijke omstandigheden zijn weg naar de bevrijding. Langzamerhand onttrekt het zich aan de greep van de genadeloze diktatuur en de geweld-dadige onderdrukking. De strijd is hard en eist veel slachtoffers, maar de revolutie is niet meer te stuiten. Een pastorale werkgroep in Bambamarca (Peru) stelde in het kader van deze bevrijdingsbeweging een zgn. Campesino-katechismus samen onder de titel 'Wij zijn onderweg', Het Duitse tijdschrift Katechetische Blätter (1979/4) publiceerde naar aanleiding van deze katechismus enkele passages uit het achtste hoofdstuk ('Kerstmis met de boeren'). De (bewerkte) vertaling is van J. Simons.

jezus en maria, de verstotelingen

In die dagen vaardigde president Velasco een bevel uit, dat iedereen in Peru in het bezit moest zijn van een geboortebewijs. Dat gebeurde toen Richard Nixon president van de V. S. was en Leonid Bresjnev van de Sowjet-Unie. Iedereen werd verplicht naar de stad te gaan om zich te laten inschrijven, want de meeste Peruanen bezaten niet zo'n dokument en de notaris vroeg veel geld voor zo'n papier. Vooral de boerenbevolking wilde graag haar plicht vervuilen en daarom vertrok Josef Blanco uit zijn dorp Lucmapampa naar de stad Chontapampa bij Cajamarca om zich daar tezamen met zijn vrouw Maria die zwanger was te laten registreren. En toen zij in de stad aankwamen, was er niemand die hen onderdak wilde verlenen.

In die dagen kwam er een besluit van keizer Augustus, dat er een volkstelling moest gehouden worden in heel zijn rijk. Deze volkstelling had voor het eerst plaats toen Quirinius landvoogd van Syrië was.

Allen gingen op reis, ieder naar zijn eigen stad om .zich te laten inschrijven.

Ook Jozef trok op en omdat hij behoorde tot het huis en geslacht van David, ging hij van Galilea uit de stad Nazaret naar Judea, naar de stad van David, Bethlehem geheten, om zich te laten inschrijven, samen met Maria, zijn verloofde, die zwanger was.

Terwijl zij daar verbleven, brak het uur aan waarop zij moeder zou worden; zij bracht haar zoon ter wereld, haar eerstgeborene, wikkelde Hem in doeken en legde Hem neer in een kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg.

(Lc. 2,1-7).

jezus leeft met ons mee in onze armoede

Goddelijk kind ... jij liep op blote voeten jij kent de doornen en de splinters, de last van een zware rugzak; je hebt de armoede geproefd en weet wat honger is. Je vader maakte deuren houten lepels en ploegen van knoestige takken, zoals wij dat doen; onze heilige moeder Maria zorgde voor het eten en sjouwde de karige huisraad mee op reis, zoals onze vrouwen dat doen .

(uit: Enrique López Albújar, *Nieuwe vertellingen uit de Andes*. 1971)

- 'We moeten hier vannacht wel blijven, Maria, omdat ze ons na vijf uur op het inschrijvingsbureau niet meer zullen helpen'.
- 'Ik denk dat we maar meteen een vroedvrouw moeten zoeken, hoewel we hier geen sterveling kennen'.

Josef houdt iemand uit de stad aan en vraagt:

- 'Heb medelijden, mijnheer, maar mijn vrouw is ziek. Kunt U ons voor vannacht onderdak verlenen? Ik betaal ervoor!'
- 'Nee, ik heb geen plaats. De stad wemelt van Indios en bedelaars. Waarom gaan jullie niet in de open lucht slapen?'
- 'Wij zijn Peruanen en fatsoenlijke burgers!'
- 'En in een handomdraai worden jullie ook van die revolutionairen. En die zullen we spoedig een kopje kleiner maken!'

Er komt een vrouw aan, volgepakt met zoete kerstbroden en slachthaantjes.

- 'Pardon, mevrouw, hebt U misschien .. .'
- 'Pas op daar! Bijna zouden al deze lekkernijen op de grond gevallen zijn. Help me liever een handje! Vooruit, schiet op, ik heb niet de hele dag de tijd! Er is voor het avondeten nog een heleboel te doen. De huisbedienden zijn ook niet meer zoals ze vroeger waren. Ze willen studeren, vrijen en luieren. Het komt er nog maar aan tekort dat ze een vakbond gaan oprichten om hun klachten daar kwijt te kunnen. Ik snap niet waar het in dit land naar toe moet. Aha, we zijn er al! Ogenblik, misschien heb ik een dubbeltje .. .'
- 'Beste mevrouw, mijn vrouw krijgt al weeën en we hebben toch ergens een hoekje nodig .. .'
- 'Steeds hetzelfde verhaal! De campesinos denken aan niets anders dan kinderen krijgen. En wij moeten hen dan maar weer helpen. Nee, ik heb nergens een hoekje voor mensen van buiten, en ook al .. .'

Denkt maar aan uw eigen roeping, broeders. Naar menselijke maatstaf waren er niet velen geleerd, niet velen machtig, niet velen van hoge afkomst.

Nee, wat voor de wereld dwaas is, heeft God uitverkoren, om de wijzen te beschamen; wat voor de wereld zwak is, heeft God uitverkoren, om het sterke te beschamen; wat voor de wereld van geringe afkomst is en onbeduidend, heeft God uitverkoren; wat niets is om teniet te doen wat iets is, opdat tegenover God geen mens zou roemen op zichzelf.

II Kor. 1,26-291

jezus wordt geboren in een schuur

- 'Heb je iets gevonden, Josef?'
- 'Nog niet, Maria, maar we moeten de moed niet verliezen. In dit stadje wonen ook arbeiders die arm zijn zoals wij. Zij hebben evenveel ellende te doorstaan. Daarom zullen zij *ons* helpen, want wij zijn broeders van elkaar'.
- 'Josef, kijk, daar is een klein schuurtje met een paar dieren erin. Dat is zeker eigendom van een arbeider of boer. Waarom blijven we daar niet?'
- 'Maar Maria! Hoe moet ons kind in een stal ter wereld komen? Dat gaat toch niet! Hij zal het koud hebben, dat kleine kereltje, en we kunnen ons geen dokter permitteren! '
- 'Ik ben een vrouw, Josef, en ken het bittere leed net zo goed als jij. Armoede en ellende zijn geen schande als je daar niets aan kunt doen. Kom op, naar binnen ... hier hebben we lekker zuiver stro om ons kind op te leggen. Geef me jouw poncho, Josef, en haal vlug de vroedvrouw! '

en dan komen er ook nog geleerde mannen

- 'Goedenavond, Josef en Maria. Ik kom uit Lima. Ik heb gehoord dat er hier in de bergen een kind geboren is waarop Peru zijn hoop zou vestigen. Ik heet Javier Heraud. Omdat ik dichter ben zou ik het kind graag iets voorlezen, als U dat goedvindt'.

Want mijn vaderland is zo mooi als een zwaard in de lucht en van nu af aan nog veel groter en mooier,' ik spreek erover en verdedig het met mijn leven. 't Kan mij niet schelen wat de verraders zeggen; wij hebben het verleden afgesloten met dikke tranen van staal.

De hemel en het dagelijks brood zijn voortaan van ons; we hebben tarwe gezaaid en geoogst en ook deze zijn voor altijd van ons, evenals de zee, de bergen en de vogels.

'Sorry, dat ik zo laat ben. Ik ben de oude pater Bartolomé de las Casas. Ik kom uit Spanje en sta tot uw beschikking. Ik vecht er al jaren voor, dat niemand jullie uitbuit en dat iedereen recht gedaan wordt. Het was voor mij een geweldig bericht, dat Jezus hier in de bergen van Peru geboren werd. Ja, hij zal 'aan jullie kant staan! Als iederéén nu maar eens zijn hoop op hem wilde vestigen, dan zou het hen voor de wind gaan! Ik heb voor jullie kind een kleinigheid meegebracht. Hier heb je zijn geboorte-bewijs als Peruaan. Nu is hij een echt klein Peru aantje! ,

- 'Schrik niet vrienden! Dit hier is een heel bijzonder apparaat, dat ik uitgevonden heb. Het kan gebruikt worden in de Peruaanse bergen en de campesinos kunnen hiermee hun land beter bewerken. Het is niet te vergelijken met die reusachtige machines die een hoop geld kosten maar in deze bergen waardeloos zijn'.

En Josef zegt enthousiast tegen hen:

- 'Ik weet niet hoe ik jullie moet bedanken, vrienden. Jullie hebben voor onze zoon mooie geschenken meegebracht. Ik ben vooral blij, dat jullie het goed voor hebben met de campesinos. Anderen komen en beloven ons mooie woorden, maar helpen, ho maar. Hoe moet dat toch verder? Kunnen jullie hen dat aan hun verstand brengen?'

Toen Jezus dan te Betlehem in Juda geboren was ten tijde van koning Herodes, kwamen er te Jeruzalem wijzen uit het Oosten en vroegen: 'Waar is de pasgeboren koning der Joden? Want wij hebben zijn ster in het Oosten gezien en zijn gekomen om Hem onze hulde te brengen'.

Toen koning Herodes dit hoorde, werd hij verontwaardigd en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen en legde hun de vraag voor, waar de Christus geboren moest worden. Zij antwoordden hem: 'Te Betlehem in Juda'.

Toen ontbood Herodes in het geheim de wijzen en vroeg hen nauwkeurig naar de tijd waarop de ster verschenen was.

Daarop zond hij hen naar Betlehem met de opdracht: 'Gaat een zorgvuldig onderzoek instellen naar dat Kind, en wanneer gij het gevonden hebt, bericht het mij dan, opdat ook ik het hulde kan gaan brengen'.

Na de koning aanhoord te hebben vertrokken zij. En zie, de ster die zij in het Oosten gezien hadden, ging voor hen uit totdat ze boven de plaats waar het Kind zich bevond stil bleef staan.

Op het zien van de ster werden zij vervuld van overgrote vreugde.

Zij, gingen het huis binnen, zagen er het Kind met zijn moeder Maria en op hun knieën neervallend betuigden zij het hun hulde.

Zij haalden hun schatten tevoorschijn en boden het geschenken aan: goud, wierook en mirre.

(Matteüs 2,1-12)

een gevaarlijk kind

Josef en Maria zijn bang. De kinkhoest eiste onder de kinderen van de campesinos al veel slachtoffers.

- 'Josef, ons kindje kan wel doodgaan!'

- 'Ja, Maria, maar dat kan de autoriteiten niets schelen.

Een ervan zei laatst nog, dat er zoveel doodgingen; een paar meer of minder komt er niet op aan en teveel Indios vormen een gevaar'.

- 'Laten we maar verder gaan, Josef, dan gaat onze kleine niet dood'.